

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye - Közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika

(COM(2021) 66 final)

(2021/C 374/12)

Előadó: **Timo VUORI**

Társelőadó: **Christophe QUAREZ**

Felkérés:	Európai Bizottság, 2021.3.26.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Külkapcsolatok” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2021.6.16.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2021.7.8.
Plenáris ülés száma:	562.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	208/2/1

1. Következtetések és ajánlások

1.1. **Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) üdvözli az új uniós kereskedelempolitikai stratégia elindítását.** A világvárvány mellett lehetőségek és kockázatok is felmerülnek a világgereskedelemmel és az európai gazdasággal kapcsolatban. Itt az ideje újragondolni a globális és uniós kereskedelmi szabályokat. A megfelelő eszközök kialakításához az EU-nak először elemeznie és számszerűsítania kell a kereskedelmi változásokat, különbséget téve az ideiglenes és a Covid19-hez kapcsolódó változások, illetve az állandó változások között.

1.2. **Az EGSZB támogatja a „nyitott, stratégiai és határozott” kereskedelempolitika előmozdításának elvét** mint a piacra jutás javításának és a versenyfeltételek kiegyenlítésének egyik módját. Ennek a kereskedelempolitikának a gyakorlatban elő kell segítenie Európában a gazdasági növekedést, a versenyképesség javulását, tisztességes munkahelyek létrejöttét és a jobb fogyasztói döntési lehetőségeket. A pozitív gazdasági fejlődéshez a külső és belső politikák megfelelő ötvözésére van szükség ⁽¹⁾.

1.3. Az EGSZB egyetért azzal, hogy a **Kereskedelmi Világszervezet (WTO) modernizálása kiemelt prioritást jelent, hiszen a WTO központi szerepet játszik egy olyan hatékony multilaterális mátrix létrehozásában**, amelyben a kereskedelmet korszerűen, a szociális és környezeti szempontokat is figyelembe véve irányítják. Az EU-nak ezért ambiciózus WTO-reformok élére kell állnia, és elő kell mozdítania egy modern WTO-menetrendet, lebontva egyes tabukat (például a kereskedelem szociális vonatkozásait), és fenntartható módon kezelve a jelenlegi és jövőbeli kihívásokat. Ennek érdekében az EGSZB arra kéri az EU-t és tagállamait, hogy alakítsanak ki stratégiai együttműködést a legfontosabb kereskedelmi partnerekkel a kiemelt multilaterális kérdésekben ⁽²⁾.

1.4. **Az EGSZB úgy véli, hogy az EU-nak jobb multilaterális és bilaterális kereskedelmi rendszereket és előírásokat kellene támogatnia** az éghajlatváltozás és a társadalmi változás, a mezőgazdaság, a korrupció elleni küzdelem, a gazdasági és adóügyi kérdések, a digitalizáció, a környezetvédelem, a biológiai sokféleség, a körforgásos gazdaság és az egészségbiztonság terén felmerülő kihívásokkal kapcsolatban ⁽³⁾.

⁽¹⁾ HL C 364., 2020.10.28., 108. o.; HL C 47., 2020.2.11., 38. o.

⁽²⁾ HL C 364., 2020.10.28., 53. o.

⁽³⁾ HL C 364., 2020.10.28., 37. o.

1.5. Az EGSZB már régóta szorgalmazza, hogy a fenntarthatóság legyen a kereskedelempolitika egyik mozgatórugója, tekintettel arra, hogy a kereskedelem kulcsszerepet játszhat az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérésében. Ezért üdvözlözi, hogy az EU kereskedelempolitikája a fenntarthatóságra összpontosít, a Párizsi Megállapodás pedig a jövőbeli kereskedelmi és beruházási megállapodások alapvető elemévé válik. Az EGSZB ismételten kéri, hogy ezt az alapvető jellemzőt terjesszék ki a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető egyezményeire is ⁽⁴⁾.

1.6. Az EGSZB szorgalmazza, hogy az EU kétoldalú kereskedelmi és beruházási megállapodásaiban törekedjenek a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetek megerősítésére és az abban foglaltak hatékony érvényesítésére. A kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó közlő felülvizsgálat ⁽⁵⁾ az EU kereskedelmi stratégiájának szerves részét képezi.

1.7. Az EGSZB teljes mértékben támogatja, hogy a globális értékláncokon belül megerősítsék a fenntarthatóságot ⁽⁶⁾. Az uniós kereskedelempolitikának támogatnia kell az arra irányuló nemzetközi munkát, hogy a globális ellátási láncokon belül egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek, és ennek jegyében eszközöket kellene kidolgoznia a korrupcióval, valamint a környezeti, a munkavállalói, a szociális és az emberi jogok megsértésével szemben. Az EGSZB úgy véli, hogy az EU-nak ambiciózus uniós jogszabályokat kell kidolgoznia, például az ellátási láncok átvilágításával és a közbeszerzések fenntarthatóságával kapcsolatban.

1.8. Az EGSZB sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem utalnak arra, hogy a civil társadalomnak kulcsfontosságú szerepe van a kereskedelem kapcsán, és hangsúlyozza, hogy fokozni kell a civil társadalommal folytatott együttműködést – a kereskedelmi eszközök és megállapodások kidolgozásától a nyomkövetésig. Kéri, hogy állítsák vissza a szabadkereskedelmi megállapodásokkal foglalkozó szakértői csoportot, amely példa nélküli és nélkülözhetetlen, mélyreható és rendszeres szerepvállalást biztosított konkrét kereskedelmi kérdésekben. Hangsúlyozza továbbá, hogy meg kell erősíteni a belső tanácsadó csoportokat, amelyek a modern szabadkereskedelmi megállapodások alapvető intézményi nyomon követésének pilléreit jelentik.

1.9. Az EGSZB megjegyzi, hogy az EU-nak jobban meg kell értenie a globális értékláncok jelentőségét, valamint a vállalatokra és az emberekre gyakorolt hatásukat. Az ellátási források diverzifikálása erősebb rezilienciaépítési eszköz lehet, mint a korlátozásuk. Hasznos lenne olyan felügyeleti mechanizmusok létrehozása is, melyek révén elkerülhető az ellátási források vállalati szintű és közbeszerzési koncentrációja.

1.10. Az EGSZB támogatja, hogy növeljék az értékláncok ellenálló képességét, különösen azzal, hogy fenntarthatóvá teszik őket. Az uniós gazdaság a globális ellátási láncoktól függ, az „Unió autonómiájának” pedig ezt a valós helyzetet kell tükröznie. A Covid19-válság megmutatta, hogy meg kell erősíteni az EU autonómiáját a kritikus és stratégiai területeken, és fontos, hogy az EU először is felmérje a gyenge pontjait. Az EGSZB támogatja az EU arra irányuló munkáját, hogy az ellátási láncokban kötelező átvilágítást valósítsanak meg, ez ugyanis eszközt jelent az ellátási láncok rezilienciájának erősítéséhez, és segíti a vállalatokat a szociális és környezetvédelmi normákhoz kapcsolódó kockázatok feltérképezésében. Ezzel összefüggésben az EGSZB támogatja a vállalkozásokról és az emberi jogokról szóló új ENSZ-egyezmény, valamint a globális ellátási láncokon belüli tisztességes munkafeltételekről szóló ILO-egyezmény kidolgozását ⁽⁷⁾.

1.11. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy ki kell tudni használni az uniós értékeket és nemzetközi normákat megtestesítő szabadkereskedelmi megállapodások széles köre által kínált előnyöket. Ahol a WTO nem tud fellépni, vagy nem tudja teljes mértékben érvényesíteni az EU érdekeit, ott az EU-nak ezekre a nemzetközi kereskedelem vezető és feltörekvő gazdaságaival kötött megállapodásokra kell támaszkodnia. Annak ellenére, hogy széles hálózattal rendelkezik, az EU külkereskedelmének több mint 60 %-a még mindig a preferenciális megállapodásokon kívül, a WTO általános szabályai alapján zajlik.

1.12. Az EGSZB arra kéri az EU-t, hogy gondoskodjon ambiciózus uniós szabadkereskedelmi megállapodásokról, különösen az ázsiai és amerikai kereskedelmi partnerekkel. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy stratégiai jelentősége van annak, hogy az EU szomszédos és bővítési országaival – valamint a földközi-tengeri és az afrikai országokkal – megkötendő stratégiai partnerségek kialakítása mellett más országokkal is elmélyítsék a partnerségeket, különösen az USA-val. Az EU-nak emellett tovább kell javítania a kereskedelmi kapcsolatokat és egyenlő versenyfeltételeket kell teremtenie Ázsiával és Latin-Amerikával.

1.13. Az EGSZB megjegyzi, hogy az EU-nak zökkenőmentesebb folyamatot kell biztosítania az uniós kereskedelmi és beruházási megállapodások megtárgyalása és ratifikálása között, hogy megőrizze kereskedelmi partnerként megszerzett jó hírnevét. A megbízás kezdetétől fogva és a tárgyalások során ⁽⁸⁾ az Európai Bizottságnak végig együtt kell működnie az Európai Parlamenttel és – az EGSZB-n keresztül – a civil társadalommal, hogy figyelembe vegyék a felmerülő aggályokat, és foglalkozzanak is azokkal, ezzel biztosítva a ratifikációs folyamatok zökkenőmentesebbé tételét.

⁽⁴⁾ HL C 129., 2018.4.11., 27. o.

⁽⁵⁾ Az erről szóló REX/535 jelű saját kezdeményezései véleményét várhatóan 2021 szeptemberében fogadják el.

⁽⁶⁾ HL C 429., 2020.12.11., 197. o.

⁽⁷⁾ HL C 97., 2020.3.24., 9. o.

⁽⁸⁾ Az erről szóló REX/536 jelű saját kezdeményezései véleményét várhatóan 2022 elején fogadják el.

1.14. **Az EGSZB üdvözli a meglévő uniós szabadkereskedelmi megállapodások végrehajtására, előmozdítására és tényleges alkalmazásának biztosítására irányuló konkrét intézkedéseket.** Ezek értékes eszközt kínálnak az EU számára ahhoz, hogy támogassa az áruk és szolgáltatások áramlását a globális ellátási láncokban, valamint biztosítsa az EU nagyobb rezilienciáját. A kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselőnek következetesebbé kell tennie az uniós és a WTO-megállapodások végrehajtását és érvényesítését, beleértve a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezeteket is.

1.15. **Az EGSZB üdvözli, hogy az EU határozottan ellátja az uniós értékek és kereskedelmi kötelezettségvállalások egyoldalú védelmét, ha minden más lehetőség kudarcot vall.** Figyelembe kell vennie az ilyen döntések minden lehetséges politikai és gazdasági következményét is.

1.16. **Az EGSZB támogatja, hogy az EU továbbra is használja a kereskedelemösztönző támogatást annak érdekében, hogy segítse a fejlődő országokat a kereskedelmi megállapodások végrehajtásában és a – különösen a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos – szabályok és normák betartásában.**

1.17. **Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az uniós mezőgazdasági ágazat számára kiegyenlített versenyfeltételeket kell biztosítani.** Az európai mezőgazdasági termékek számára jobb piacra jutási feltételeket kell biztosítani a harmadik országok piacain, a harmadik országokból kölcsönös alapon behozott termékeknek pedig meg kell felelniük a fenntarthatóságra és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó európai előírásoknak. Az uniós szabadkereskedelmi megállapodásoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós állat- és növényegészségügyi rendelkezéseket, és azokban ragaszkodni kell az elővigyázatosság elvéhez ⁽⁹⁾.

1.18. **Az EGSZB üdvözli, hogy az új kereskedelempolitika minden szinten különös hangsúlyt helyez a kis- és középvállalkozásokra (kkv-kra) ⁽¹⁰⁾.** Ismételten kéri, hogy tegyenek több erőfeszítést annak érdekében, hogy tájékoztatást nyújtsanak a nemzetközi kereskedelem vállalkozásokra és emberekre gyakorolt hatásairól.

2. Általános megjegyzések

2.1. Az EGSZB üdvözli, hogy az Európai Bizottság várja az azzal kapcsolatos véleményeket és ötleteket, hogy miként lehetne biztosítani, hogy az új uniós kereskedelempolitika eredményeket hozzon a vállalkozások és az emberek számára. Különösen egyetért azzal, hogy sürgősen szükség van erre a felülvizsgálatra, mivel a kereskedelem kézzelfogható szerepet játszhat a Covid19-világjárványból való kilábalásban. A kereskedelem az EGSZB egyik prioritása, ezért is működött közre igen aktívan az idevonatkozó széles körű nyilvános konzultációban ⁽¹¹⁾.

2.2. A nemzetközi kereskedelem létfontosságú az európai gazdaság és az európai emberek számára. Az EU-ban több mint 35 millió munkahelyet biztosít, amelyek 45 %-a külföldi beruházásoktól függ. A kkv-k teszik ki az összes uniós exportör több mint 85 %-át. A nemzetközi kereskedelem az EU bruttó hazai termékének 43 %-át teszi ki. Az uniós egységes piac 450 millió fogyasztóval és 25 000 EUR egy főre jutó GDP-jével a világ legnagyobb és legvonzóbb fogyasztói piacává teszi az EU-t. Az EU világszerte az agrár-élelmiszeripari termékek kereskedelmében, és több mint 80 ország egyik legfontosabb kereskedelmi partnere. Mindez együttesen a nemzetközi kereskedelem legnagyobb szereplőjévé teszi az EU-t. Az EU gazdasága rendkívüli mértékben összefonódott a világ többi részével.

A nyitott és inkluzív nemzetközi kereskedelem jelentősége az európai gazdaság és az emberek számára

2.3. Az EGSZB támogatja, hogy az EU folytassa elsődleges kereskedelempolitikai küldetését: piacok nyitása az európai áruk, szolgáltatások, beruházások és közbeszerzések számára, az indokolatlan kereskedelmi akadályok csökkentése és felszámolása a harmadik országokban, valamint egyenlő versenyfeltételek teremtése nemzetközi és kétoldalú kereskedelmi rendszerek segítségével. Az EGSZB nagyon fontosnak tartja azt is, hogy a kereskedelempolitika előmozdítsa az uniós értékeket és a nemzetközi normákat, fellendítse a fenntartható fejlődést, küzdjön az éghajlatváltozás ellen, és erősítse a biztonságot.

2.4. Az EGSZB elégedetten nyugtázza, hogy a kereskedelmi stratégia választ ad néhány olyan aggályra, amelyet érdekelt felek vetettek fel a nyilvános konzultáció során. Nem foglalkozik azonban azzal, hogy miként lehetne javítani a civil társadalom részvételét a kereskedelempolitikában ⁽¹²⁾. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a civil társadalommal folytatott nemzeti és uniós szintű együttműködésnek a kialakult civil társadalmi párbeszéd felülvizsgálatán túl is folytatódnia kell, hogy a kereskedelempolitika valóban hozzáadott értéket teremtsen mindennapi életünk számára.

⁽⁹⁾ HL C 429., 2020.12.11., 66. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 429., 2020.12.11., 210. o.

⁽¹¹⁾ Az EGSZB „Nemzetközi kereskedelem” nyomonkövetési bizottságának hozzájárulása a kereskedelempolitika felülvizsgálatához, 2020. szeptember.

⁽¹²⁾ Az erről szóló REX/536 jelű saját kezdeményezésű véleményt várhatóan 2022 elején fogadják el.

2.5. A Covid19-válság rávilágított arra, hogy a globális kereskedelmi rendszer és az ellátási láncok munkavállalói⁽¹³⁾ mennyire sérülékeny helyzetben vannak egy egészségügyi válság során. Az értékláncok feletti ellenőrzés elvesztése és annak felismerése, hogy az uniós ipar függőségi helyzetben van, kérdéseket vetett fel az egészségügy és a kereskedelem közötti kapcsolatokat illetően.

3. Részletes megjegyzések

A „nyitott stratégiai autonómia” ügyes felhasználása

3.1. Az EGSZB támogatja az EU nyitott stratégiai autonómiájával kapcsolatos elképzelést. Az EU-nak stratégiai megközelítést kell alkalmaznia annak érdekében, hogy korszerű uniós kereskedelmi és beruházási politikák révén fenntartsa a nyitottságot és az egyenlő versenyfeltételeket. Szabályokon alapuló, nyílt és tisztességes kereskedelmet kell előmozdítania, és meg kell védenie a vállalkozásokat, a munkavállalókat és a fogyasztókat a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben.

3.2. A reziliencia és a fenntarthatóság fokozása stratégiai döntés az EU számára. Meg kell találni a megfelelő egyensúlyt a nyitottság és az európai gazdaság autonómiája között. Az ellenálló képesség csak a fenntarthatóságon keresztül alakulhat ki.

Az értékláncok rezilienciája és fenntarthatósága fokozásának jobb megértése

3.3. Az uniós kereskedelempolitika döntő szerepet játszhat a Covid19 utáni helyreállításban, mivel gazdaságunk mélyen integrálódik a globális értékláncokba.

3.4. Az EU-nak alaposan fel kell mérnie, hogy mennyire függ a világtól és a globális ellátási láncoktól. Az import úgy javíthat a reziliencián, hogy diverzifikálja a beszerzési forrásokat⁽¹⁴⁾.

3.5. Javítani kell a koordinációt és az ellenálló képességet multilaterális szinten, azaz az Egyesült Nemzetek Szervezetében, beleértve az ILO-t, a WTO-t és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetet (OECD). Az EU-nak például jobban ki kell használnia az olyan nemzetközi eszközöket, mint az ILO multinacionális vállalatokról szóló nyilatkozata⁽¹⁵⁾ vagy az OECD új minőségi mutatói arról, hogy a közvetlen külföldi befektetéseknek milyen hatásuk van a fenntartható fejlődésre⁽¹⁶⁾. Az EU-nak támogatnia kell a WTO gyógyszerkekről szóló megállapodásának kiterjesztését, hogy az több terméket és országot öleljen fel. Ezenkívül folytatni kell az egészségügyi technológiák és termékek kereskedelmének liberalizálását.

3.6. Az EU – a nyersanyagoktól kezdve a csúcstechnológiáig – továbbra is függeni fog különböző áruk és szolgáltatások behozatalától. Döntő fontosságú biztosítani, hogy az uniós piac nyitott maradjon. A digitális gazdaságban az EU-nak támogatnia kell az „intelligens technológiai szuverenitást”, amelynek keretében a digitális kereskedelem lehetővé teszi az innovációk és a csúcstechnológiát képviselő áruk és szolgáltatások zavartalan áramlását, miközben védi az európai értékeket és normákat az adatvédelem és a kiberbiztonság terén.

3.7. Az EU támogathatja a termelés Európába való visszatelepítését azáltal, hogy kedvezőbb üzleti környezetet teremt a beruházások, az innováció és a termelés számára. Az ellátási láncok diverzifikálása fontos lépés lehet a reziliencia erősítése felé. Ezért az EU-nak támogatnia kell a vállalatokat kereskedelmi döntéseik meghozatalában azzal, hogy a kétoldalú uniós szabadkereskedelmi megállapodásokon és az EU egységes piacán keresztül szilárd és méltányos üzleti feltételeket biztosít.

⁽¹³⁾ HL C 429., 2020.12.11., 197. o.

⁽¹⁴⁾ Az ECIPE 06/2020. sz. időszaki kiadványa: Globalisation Comes to the Rescue: How Dependency Makes Us More Resilient; A Svéd Kereskedelmi Tanács (Kommerskollegium) jelentése: Improving Economic Resilience Through Trade, 2020.

⁽¹⁵⁾ Háromoldalú nyilatkozat a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről (MNE Declaration) 2017.

⁽¹⁶⁾ <https://www.oecd.org/investment/fdi-quality-indicators.htm>.

Meg kell reformálni WTO-t és globális szabályokra van szükség a fenntarthatóbb és méltányosabb globalizációhoz

3.8. Az EGSZB támogatja, hogy az EU tevékenyen részt vegyen a globális szabályok kialakításában⁽¹⁷⁾. 2021 fordulópontot jelenthet a kereskedelemirányítás terén, ezért az EGSZB támogatja a nyitott, szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszerrel és a megreformált WTO-val kapcsolatos uniós kötelezettségvállalásokat⁽¹⁸⁾. Az EU-nak és tagállamainak fel kell használniuk a befolyásukat és proaktívan együtt kell működniük, stratégiai szövetségeket alakítva ki a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, hogy biztosítsák, hogy a WTO-reformról szóló vita során következetesen tiszteletben tartsák az ILO által meghatározott és felügyelt nemzetközi munkaügyi normákat. Az EGSZB üdvözi az Egyesült Államok nemrégiben tett javaslatát, amely szerint a halászati támogatásokról folyó jelenlegi WTO-tárgyalások során foglalkozni kell a halászhajókon alkalmazott kényszermunka globális problémájával⁽¹⁹⁾, hiszen ez pozitív példának és lehetőségnek tekinthető a téma ambiciózus újragondolásához.

A zöld átállás előmozdításának módjai felelős és fenntartható értékláncokkal

3.9. Az EU kereskedelempolitikájának összhangban kell állnia az európai zöld megállapodás politikájával, beleértve a digitális, zöld és méltányos átállásra vonatkozó új követelményeket is. Ezért fontos előkészíteni az olyan új eszközöket, mint az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus, amelynek összeegyeztethetőnek kell lennie a WTO szabályaival, eredményesen kell fellépnie az éghajlatváltozással szemben, valamint hasznosnak kell lennie az uniós ipar versenyképessége szempontjából⁽²⁰⁾. Az EGSZB támogatja, hogy párbeszédet kezdjenek a nem uniós országokkal és az olyan jelentős kereskedelmi partnerekkel, mint az USA és Kína⁽²¹⁾.

3.10. A globális ellátási láncok a nemzetközi kereskedelem és a gazdaság alapvető elemei. A globális ellátási láncok összetettek, változatosak és töredezetek, az összes lehetőséggel és kockázattal együtt. Az EGSZB arra kéri az EU-t, hogy gyűjtsön több adatot a globális ellátási láncok EU-ra gyakorolt pozitív és negatív hatásairól⁽²²⁾.

Az EU szabályozási hatásának kihasználása

3.11. Az EU a világ legnagyobb kereskedelmi szereplője a szolgáltatások terén. Az uniós kereskedelempolitika támogathatja ezt a globális üzleti környezetet, amelyben az uniós szolgáltatók növekedhetnek, innovatívak lehetnek és versenyezhetnek. A digitális kereskedelem fontos globális szinten, különösen a Covid19 által kiváltott változások miatt. Az EU-nak gyors és ambiciózus WTO-megállapodásra kell törekednie a digitális kereskedelemről.

3.12. Az uniós kereskedelempolitikának ki kell egészítenie az egyéb nemzetközi szabályozó szervezetek – például a gazdasági és adórendszerekkel kapcsolatos OECD-s munka – keretében hozott intézkedéseket. Támogatnia kell a partnerszörök adóügyi, bünyldözö és igazságügyi hatóságai közötti hatékony együttműködési rendszerek létrehozását.

3.13. A stratégiának lehetővé kell tennie, hogy az EU optimális módon aktiválhassa az összes egyoldalú, kétoldalú és többoldalú eszközt. Ilyenek a kereskedelmi és beruházási megállapodások „fenntartható fejlődésre” vonatkozó fejezeteinek kötelező jellege, a kereskedelemvédelmi eszközök, a külföldi beruházások szűrése, a kereskedelmi akadályok elleni küzdelem, a WTO vitarendezési testületéhez fordulás vagy a kétoldalú kereskedelmi megállapodásokban szereplő konzultációs és vitarendezési mechanizmusok.

3.14. Az EU-nak hatékony piacvédelmi eszközökre van szüksége. Például rövidebb ideig kellene ideiglenes intézkedéseket alkalmazni, csökkenteni kellene az uniós iparágakra háruló vizsgálati terhet és meg kellene erősíteni a külföldi támogatásokra vonatkozó eszközöket. Az EU fontolóra vehetne egy, a jogérvényesítésről szóló rendeleten túlmutató ad hoc eszközt, amely lehetővé tenné a piacra jutási feltételek kiigazítását, amennyiben nincsenek kölcsönös kötelezettségek arra az esetre, ha a gyakorlatok jelentős mértékben sértik az EU kereskedelmi érdekeit.

3.15. Az új uniós szabadkereskedelmi megállapodások partnerszörökainak a kereskedelmi megállapodás megkötésének előfeltételeként bizonyítaniuk kellene, hogy teljes mértékben betartják az ILO alapvető egyezményeit. Ezeknek az egyezményeknek minden szabadkereskedelmi megállapodás alapvető elemét kell képezniük. Az EGSZB azt kéri, hogy ha egy partnerszörök nem ratifikálta vagy nem hajtotta megfelelően végre ezeket az egyezményeket, illetve nem tanúsított

⁽¹⁷⁾ HL C 364., 2020.10.28., 53. o.

⁽¹⁸⁾ HL C 159., 2019.5.10., 15. o.

⁽¹⁹⁾ Kényszermunka alkalmazása a halászhajókon, az Egyesült Államok beadványa a WTO-hoz, 2021. május 26., <https://ustr.gov/sites/default/files/IssueAreas/Trade%20Organizations/WTO/US.Proposal.Forced.Labor.26May2021.final%5B2%5D.pdf>.

⁽²⁰⁾ HL C 429., 2020.12.11., 122. o.; készülő vélemény (NAT/834) az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról.

⁽²¹⁾ HL C 364., 2020.10.28., 37. o.

⁽²²⁾ HL C 429., 2020.12.11., 197. o.

azonos szintű védelmet, akkor az ILO technikai segítségnyújtásával hozzanak létre egy kötelező erejű és végrehajtható ratifikációs ütemtervet. Az ütemtervnek a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek részét kell képeznie, hogy időben teljesítsék ezeket a kötelezettségeket.

3.16. Emellett minden uniós szabadkereskedelmi megállapodásnak hatékonyabb uniós értékelési politikán kell alapulnia, javítva az ilyen megállapodások gazdasági és fenntarthatósági hatásvizsgálatait és öt év elteltével végzett utólagos értékelését⁽²³⁾. Rendelkezniük kell a lehetséges negatív hatások enyhítését célzó kiegyenlítő intézkedésekről is. Végezetül az EU-nak meg kell erősítenie és jobban ki kell használnia a nem uniós országokkal folytatott tisztességes verseny feltételeit biztosító eszközeit.

3.17. Fontos, hogy az uniós közbeszerzések csak az ILO alapvető egyezményeit és a Párizsi Megállapodást betartó országokból származó vállalatok előtt legyenek megnyitva. Az EU megnyitotta közbeszerzéseit az EU-n kívüli országok előtt, amelyek közül sokan még nem tették meg ugyanezt az EU irányába. Ez káros az európai vállalatok számára. Az EU álláspontjának megerősítése érdekében elengedhetetlen a nemzetközi közbeszerzési eszközről szóló rendelet véglegesítése. Az uniós szabadkereskedelmi megállapodásoknak népszerűsítenük kellene az azzal kapcsolatos bevált gyakorlatokat, hogy a közbeszerzésbe hogyan lehet beépíteni környezeti és szociális kritériumokat⁽²⁴⁾.

3.18. Az EU-nak továbbra is használnia kell kereskedelemösztönző támogatását annak érdekében, hogy segítse a fejlődő országokat a kereskedelmi megállapodások végrehajtásában és a – különösen a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos – szabályok és normák betartásában. Igazságos és virágzó gazdasági kapcsolatokat kell kiépítenie a fejlődő országokkal, hogy csökkenteni lehessen a szegénységet és tisztességes munkahelyeket lehessen létrehozni. A preferenciális hozzáférést jobban függővé kellene tennie attól, hogy az adott fél betartja-e a nemzetközi normákat – például a munkajogot és az emberi jogokat.

Kelt Brüsszelben, 2021. július 8-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG

⁽²³⁾ HL C 47., 2020.2.11., 38. o.

⁽²⁴⁾ HL C 429., 2020.12.11., 197. o.